

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Ursache Petru
Toma Nadejda
Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 24 iulie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Țurcanu Anatolii Gheorghii, născut la 25.06.1969, originar și domiciliat s. Molești, r-nul Ialoveni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 23.02.2015 – 24.07.2015;*
2. *Instanța de apel: 21.10.2015 – 02.02.2016;*
3. *Instanța de recurs: 30.03.2016 – 06.06.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 24 iulie 2015, Țurcanu Anatolii Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei, calculîndu-se din 24 iulie 2015, cu includerea în acest termen a perioadei reținerii și aflării în stare de arest preventiv de la 02 iulie 2014 pînă la 23 iulie 2015.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la data de 09 august 2014, aproximativ în perioada de timp, orele 10.00-11.00, Țurcanu Anatolii, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din cauza unei certii dintre el și tatăl său Țurcanu Gheorghii, cu care relațiile erau tensionate, aflîndu-se în drum lângă gospodăria cet. Beregoi Maria, situată în sat. Lipoveni r-nul Cimișlia, i-a aplicat ultimului câteva lovituri cu pumnii în regiunea capului, cauzîndu-i vătămări corporale, care s-au soldat cu decesul victimei.

Ulterior, pentru a ascunde urmele infracțiunii, s-a deplasat cu căruța într-o fâșie de arbuști ce se afla la o distanță de 120 metri de la traseul dintre satele Lipoveni și Munteni r-nul Cimișlia, unde a dus cadavrul lui Țurcanu Gheorghii și

l-a lăsat, iar peste câteva zile s-a reîntors în locul cu pricina, a stropit cadavrul cu lichid inflamabil și l-a incendiat.

Acțiunile lui Țurcanu Anatolii în cadrul urmăririi penale au fost încadrate în baza indicilor constitutivi a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal - *omorul unei persoane, săvârșit cu deosebită cruzime*.

Prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatului Țurcanu Anatolii din art.145 alin. (2) lit. j) Cod penal în art.145 alin.(1) Cod penal – omorul unei persoane, cu excluderea din învinuire elementul agravant „*cu deosebită cruzime*”, deoarece acuzatorul de stat a renunțat la acest element din acuzarea imputată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie reîncadrate acțiunile lui din art. 145 alin. (1) Cod penal în art. 149 Cod penal cu aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

În argumentarea apelului declarat inculpatul Țurcanu Anatolii Gheorghii a invocat că:

- recunoaște că acțiunile sale au provocat moartea tatălui său, însă aceasta s-a întâmplat împotriva voinței sale, fiind rezultatul unei conjuncturi de circumstanțe tragice;

- la materialele cauzei nu este indicat motivul omorului, dovada intenției de a comite omorul propriului tată;

- la stabilirea pedepsei, instanța de apel trebuie să țină cont de faptul că, la întreținere are doi copii minori și mama bolnavă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Țurcanu Anatolii, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Țurcanu Anatolii Gheorghii de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a conchis că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, a fost dovedită pe deplin prin probele administrate la cauza penală, care au fost cercetate în cadrul ședințelor instanței de fond și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, precum sunt:

- declarațiile inculpatului, care și-a recunoscut vinovăția sa;

- declarațiile succesului părții vătămate Roșca D. și a martorilor Beregoi M., Bordianu I., Casian S., Țurcanu I., Țurcanu M., Țurcanu P., Țurcanu S., Coptu Ig., Volcovschi I.;

- informația nr. 2653 din 02.09.2014, conform căreia, la data de 02.09.2014 în rezultatul efectuării măsurărilor de investigație pe cazul dispariției lui Turcanu Gheorghe, într-un masiv de viță de vie neprelucrată între satele Lipoveni și Munteni au fost depistate osemintele carbonizate a unui cadavru (f. d. 10, vol. I);

- informația telefonică din 14.08.2014, conform căreia la data de

14.08.2014 Țurcanu Ioana a informat despre dispariția lui Țurcanu Gheorghe, a.n. 1941 (f. d. 14, vol. I);

– informația telefonică din 15.08.2014, conform căreia la data de 15.08.2014 Carp Ioana a informat despre dispariția lui Țurcanu Gheorghe, a. n. 1941 (f. d. 15, vol. I),

– procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.09.2015 cu foto tabel, conform căruia a fost cercetat locul unde au fost depistate și ridicate fragmente de oase, posibil umane, fragmente de haine carbonizate, un cuțit de bucătărie, o bucată de tifon și un chipiu cu inscripția „Fitness”, care au fost împachetate (f. d. 20-40, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.08.2014, conform căruia a fost examinat un craniu de om ridicat și depistat în cadrul efectuării cercetării la fața locului din 02.09.2014 (f. d. 43, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014 și fototabel, conform căruia au fost examinate fragmente de haine depistate și ridicate în cadrul efectuării cercetării la fața locului din 02.09.2014 (f. d. 45-49, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014 și fototabel, conform căruia a fost examinat un fragment de cămașă, asemănătoare cu cămașa bărbătească (f. d. 51-52, vol. I),

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014 și fototabel, conform căruia a fost examinat un cuțit de bucătărie depistat și ridicat în cadrul efectuării cercetării la fața locului din 02.09.2014 (f. d. 54-55, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014, conform căruia a fost examinat o bucată de tifon de culoare surie — albicioasă cu sectoare cafeniu-roșietică uscate (f. d. 57, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014 și fototabel, conform căruia a fost examinat un chipiu de culoarea violet-surie cu inscripția „Fitness” (f. d. 59-60, vol. I);

– procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 03.09.2014 conform căruia Turcanu Anatolie a declarat, că la 09.08.2014 împreună cu părinții a mers la Beregoi Maria. În fața gospodăriei acesteia în urma neînțelegerii cu tatăl său i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față, apoi l-a urcat în căruță și au plecat spre satul Porumbreni. În drum s-au oprit la o fântână, i-a dat tatălui său apă, apoi au continuat drumul, ulterior a observat că acesta este decedat. La fel a indicat locul unde a dus cadavrul, iar la 16.08.2014 a revenit cu o sticlă de benzină și a incendiat cadavrul tatălui său (f. d. 62, vol. I);

– procesul – verbal de recunoaștere a obiectului din 20.01.2015, conform căruia, Beregoi Maria a recunoscut un fragment de cămașă după culoare și țesătură (f. d. 64, vol. I);

– raportul de expertiză medico-legală nr. 125C din 03.09.2014 și fototabel, conform căruia osemintele și fragmentele de oase prezentate spre examinare sunt de proveniență umană și aparțin uneia și aceiași persoană; pe oasele craniului, femurului stâng și mai multe fragmente mici de oase sânt urme de supunere temperaturilor înalte, acestea având arsuri termice; osemintele care au

fost examinate, în timpul vieții persoanei, au fost supuse unei intervenții chirurgicale, fixarea maleolei laterale a gambei drepte cu șurub de tibia gambei drepte; la fel persoanei în timpul vieții i s-a acordat asistență stomatologică - au fost înlocuiți dinții: 1 de sus cu dinți artificiali și prinși cu placă din metal galben de ceilalți dinți, 2, 3, 4, 5 pe dreapta și 3, 4 pe stânga de pe maxilă, au fost înveliți cu metal de culoare galbenă ce se confirmă prin datele cercetării cadavrului (f.d. 71-75, vol. I);

– raportul de expertiză medico-legală nr. 193 din 11.09.2014, cu fototabel din care rezultă, că oasele cadavrului scheletat prezentat pentru examinare sunt de proveniență umană, aparțin unui schelet de gen masculin în vârstă de 65-75 ani și aparțin lui Țurcanu Gheorghe a.n. 1941. În timpul vieții acesta a suportat operația - metalosinteza sindesmozei tibiofibulare pe dreapta, cu un șurub metalic, în 1991 fractura mandibulei în regiunea unghiului mandibular stâng fără deplasarea fragmentelor și protezarea dinților pe maxilă. Oasele prezentate au fost supuse activității animalelor carnivore, pe ele urme de dezmembrare n-au fost depistate (f. d. 87-93, vol. I);

– raportul de expertiză medico-legală nr. 779 din 11.09.2014, conform căruia grupa sanguină a cet. Țurcanu Anatolie este O(H)-alfa-beWO(I), în fragmentele din petele examinate de pe tifon a fost depistat sânge de origine umană, la determinarea apartenenței de grup a sângelui din aceste pete s-a stabilit antigenul „H” în una din pete și aglutininele „alfa” și „beta”. Prin urmare, sângele din petele examinate de pe tifon au putut proveni de la orice persoană cu grupa sanguină O(H) - alfa, beta(I), nu se exclude că de la cet. Țurcanu Anatolie. Grupa sanguină indicată în copia buletinului de identitate nr. A44028004, pe numele lui Țurcanu Gheorghe, născut la 10.12.1941, este AȚI), nu coincide cu grupa sanguină stabilită a sângelui din petele examinate de pe fragmentul de tifon (f. d. 103-104, vol. I);

– raportul de expertiză nr. 4986 din 10.11.2014 cu fototabel, conform căruia pe suprafața cuțitului ridicat de la fața locului pe faptul dispariției lui Țurcanu Gheorghe a.n. 1941, careva urme papilare valabile pentru efectuarea examinării comparative în vederea identificării persoanei nu au fost depistate (f. d. 113-115, vol. I);

– raportul de expertiză nr. 4987 din 12.11.2014 cu fototabel, din care rezultă că marginile orificiilor, depistate pe fragmentul de cămașă, prezintă urmele acționării termice asupra lor, ce nu permit stabilirea faptului, dacă ele au fost provocate cu cuțitul prezentat la examinare (f. d. 124-129, vol. I);

– raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr. 85s-2014 în privința lui Țurcanu Anatolie, conform căruia, persoana expertizată urmează a fi recunoscută responsabilă de fapta ce i se impută, tulburări de semnificație psihiatrică legală nu evidențiază (f. d. 136-138, vol. I);

– raportul de expertiză medico-legală nr. 326 din 02.09.2014, din care rezultă că la Țurcanu Anatolie au fost depistate leziuni corporale sub formă de combustii termice a gambelor și piciorului drept de gradul 1-2 pe suprafața de circa 4%, care au fost cauzate prin acțiunea flăcărilor cu mai mult timp înaintea examinării lui în SMLR Cimișlia, posibil și în circumstanțele indicate de el, duc la

dereglarea sănătății pe timp scurt, de la 6 până la 21 zile și conform acestui criteriu se califică ca vătămări corporale ușoare (f. d. 187-188, vol. I);

– raportul de expertiză medico-legală nr. 780 din 11.09.2014, conform căruia la determinarea apartenenței de grup în fragmentele din dintele, inclusiv și dintele premolar, prezentat pentru examinare de la cadavru scheletizat, posibil la cet. Țurcanu Gheorghii s-a stabilit antigenul „A” și „H”. Prin urmare, grupa sanguină a persoanei de la care au provenit dinții a fost A- beta, H-asociat/A(II) (f. d. 5-6, vol. II).

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță justificat a reîncadrat acțiunile lui Țurcanu Anatolii de la art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal la art.145 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *omorul intenționat a unei persoane*, deoarece omorul nu a fost produs în circumstanțe ce ar genera suferințe îndelungate victimei, iar inculpatul nu a urmărit un asemenea rezultat. Fapta a avut loc în rezultatul certii dintre inculpat și victimă, rezultatul survenind într-o perioadă scurtă.

Verificînd legalitatea pedepsei, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 – 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care potrivit art.16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, este căsătorit, are la întreținere doi copii minori de 6 ani, se caracterizează satisfăcător, de circumstanțele atenuante, precum: căința sinceră de cele întîmplate existența copiilor minori în familia vinovatului, săvîrșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal și familial, astfel, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvîrșită.

Totodată, instanța de apel a reținut că acuzatorul de stat și instanța de fond nejustificat au reținut ca circumstanță agravantă: săvîrșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, săvîrșirea infracțiunii profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează vîrstei înaintate.

Reieșind din considerentele expuse mai sus, instanța de apel a considerat nefondate argumentele inculpatului în ce privește reîncadrarea infracțiunii în baza art. 149 Cod penal și stabilirea unei pedepse mai blînde, deoarece circumstanțele menționate de inculpat nu constituie temei de reîncadrare a acțiunilor acestuia, și totodată, indicînd că în speța dată nu au fost reținute circumstanțe excepționale în sensul art. 79 Cod penal pentru a fi aplicată o pedeapsă mai blîndă decît cea prevăzută de lege.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Țurcanu Anatolii, care solicită casarea acesteia, precum și a hotărîrii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui să fie reîncadrate din art. 145 alin.(1) Cod penal în baza art. 149 Cod penal sau să i se aplice o pedeapsă mai blîndă decît cea prevăzută de lege, invocînd aceleași argumente ca și în cererea de apel.

Totodată, considerînd că instanțele de fond nu i-au aplicat prevederile art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, deoarece el a recunoscut vina sa în cele comise.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate, ca fiind legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

8.1. Recurentul nu invocă careva temeii prescris în art. 427 Cod de procedură penală, însă din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că se invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Sub aspectul temeiului pct. 12) al normei menționate, Colegiul penal enunță că, potrivit practicii judiciare stabilite la judecarea recursului ordinar în cauza penală, s-a atenționat că, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Pentru a pronunța o asemenea concluzie, este necesar să se țină cont de fapta săvârșită, așa și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, precum și să se stabilească, dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, corespunzătoare faptei constatate, și numai în cazul când fapta a fost încadrată în baza unei alte norme penale, este posibil de conchis că aceasta a fost încadrată juridic greșit.

În conformitate cu materialele cauzei Țurcanu Anatoliei a fost pus sub învinuire în baza art. de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal - *omorul unei persoane, săvârșit cu deosebită cruzime*, însă prima instanță, reîncadrând acțiunile acestuia, l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat în baza art. 145 alin.(1) Cod penal – *omorul unei persoane, cu excluderea din învinuire elementul agravant „cu deosebită cruzime”*, deoarece acuzatorul de stat a renunțat la acest element din acuzarea imputată, soluție menținută de către instanța de apel, care a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de inculpat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate

în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurent, și anume, în ce privește aprecierea incorectă a probelor de către instanțele de fond, reîncadrarea acțiunilor inculpatului din art. 145 alin.(1) în art. 149 Cod penal, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

În acest sens, se indică cele menționate în sentință: *„....Conform probelor enunțate, instanța a stabilit că Țurcanu Anatolii, acționând cu intenție directă, deoarece a aplicat câte-va lovituri tatălui său, a cauzat decesul acestuia. Din aceste considerente, instanța nu poate accepta poziția avocatului apărării, conform căruia inculpatul a acționat din imprudență și urmează să fie condamnat pentru fapta respectivă...”* (f. d. 166, vol. II) și în decizia instanței de apel: *„...circumstanțele menționate de inculpat nu justifică acțiunile acestuia și nu constituie temei de recalificare a acțiunilor așa cum se solicită în cererea de apel, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt, justificat a reîncadrat acțiunile lui Țurcanu Anatolii de la art. 145 alin.(2) lit. j) Cod penal pe art. 145 alin.(1) Cod penal...”* (f. d. 215, vol. II).

Totodată, Colegiul relevă, că instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuții exclusive ale instanțelor de fond.

8.2. Referitor la alegațiile recurentului, precum că, instanțele de fond și apel, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, precum și de faptul că la întreținere are doi minori, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor cauzei în speță nu a fost inițiată procedura simplificată de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și anume cea prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură, iar circumstanța că inculpatul are la întreținere copii minori a fost luată în considerație de către instanțele de judecată la individualizarea pedepsei (f. d. 167, vol. II).

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul penal consideră că, inculpatului Țurcanu Anatolii i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită și nu este posibilă aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, deoarece în speța dată vinovatului i-a fost stabilită pedeapsa în limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 145 alin.(1) Cod penal, și nu au fost constatate circumstanțe excepționale în sensul art. 79 Cod penal, fapt indicat de către instanța de apel în motivarea soluției sale referitor la pedeapsa stabilită (f. d. 214, vol. II).

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Astfel, luând în considerație cele expuse supra, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpatul Țurcanu Anatolii Gheorghii se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Țurcanu Anatolii Gheorghii** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **07 iulie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir